

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán külvé.
 Egy évre 10 frt - kr. 1/2, fél évre 5 frt - kr. 1/2.
 Előfizetési pénz a minden közzétételre.
 Főpályozás, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bemenve küldendő.
 Előfizetheti helyben.
 Telegraf K. Lajos könyvkereskedésében a szerkesztőségnél. - Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:
 Ötvenéves példányok 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint színes több lappal hirdetések, alk. szerint a legolcsóbb árért.
 Bélyegdíj: minden bejelentésért külön 30 kr.
 Nyilt-ír-én megjelölt közlemény 6-8-asban sorra 15 kr.
 Név- vagy bérmentesül beiktatók kért iratok nem vétettek tekintetbe. - Úgy minden kértnek sem adnak vissza.

A honvédtiszti kinevezések.

○ A hivatalos lap folyó hó 22-ről ismét honvédtiszti kinevezéseket hozott. Kiváncsian tekintettünk a névsorba. A honvédségi intézmény oly drága kincs, hogy minden mozzanat érdekelt bennünket, ami arra vonatkozik a kinevezések sorsáról.

Azért is mohón kaptunk az előléptetési sorozathoz, remélvén, hogy abban a feltétlen nemzeti intézmény előbbrevitelének bizonyítványaira találunk.

Csalódtunk.

Mint már számszor, ezerszer...
 Azt kell hinnünk, hogy tán csak egy jó szeszély volt a forrás, melyből a honvédségi intézmény eredetét vette. S úgy látszik, hogy más szeszély, a jó pillanatan adott ajándékot mohón igyekszik visszavonni.

Ha őszinte lett volna az akarat, hogy a honvédség, habár lassanként, tovább fejlessék; ha férfias, ha államférfii jellemhez méltó akart lenni az elhatározás, hogy a valódi nemzeti haderő kibontakoztassék csirájából: úgy kétségtelen, hogy 4 év meghozta volna a kívánt eredményt.

De vagy kormányfőinknek vétkes közönyössége, vagy a honvédségünk iránt szemmel néző osztrák kamarillától gyáva függőség szolgálja érte... lón a nemzeti szegényfoltának kutféjé az által, hogy a honvédség nemcsak tovább nem fejlesztett, sőt eredetiségéből kivetkezett, lassanként semmivéltelén kárhóztattatik.

A szeptember 22-iki honvédtiszti előléptetések, mint sok más azt megelőző kinevezés, félremagyarázhatlan igazolványokat szolgáltattak arra, hogy honvédségünk ellen vagy a bécsi kamarillai, vagy kormánykörökben, vagy együtt mindkétben forrong az összeesküvés.

A szeptember 22-iki előléptetési sorozat a honvéddhadaprónk előléptetési kivételével a honvédségnek nem előnyére, hanem hátrányára van világra hozva.

Mert a hadapródoknak hadnagykokká kinevezetésén kívül, egyetlen honvédtiszti előléptetést sem találunk az egész sorozatban.

Az ott kinevezett honvédtisztek mind a közös hadseregben álltatt és előléptetett cs. kir. katonatisztek, kik a fokozatos előléptetésre következett honvédtiszteket háttérbe szorították a megelőzték.

Igen szép az a testvériség, az a világpolgári érzület.

Hanem köszönjük alásan; ez érzékenységben nem birunk annyira menni, hogy saját magunk érdekeit egészen háttérbe szorítsunk, vagy háttérbe szoríttatni engedjük.

Az osztrák seregbeli tisztnek honvédségünk soraihoz áthelyezése már folytonosan a rendszeresen üztük.

Ez nem jelent egyebet, mint hogy honvédtiszteink előtt folytonosan elzáratik az út, hogy előléphessenek.

Továbbá azt jelenti, hogy honvédtiszteink apránként kényseritessenek, a sok mellőztetés, a sok guny és degradálás folytán hogy vonuljanak vissza és engedjék át a tért a közös hadseregbeli tisztnek.

Hogy egyszer aztán csak azon ve-

gyük észre magunkat, hogy a honvédség tisztjei mind a közös hadseregből álltettek és előléptetett tisztjeiből állanak.

Hogy egyszer csak azt lássuk, mikép a szellem is egészen megváltozott; csak a ruha az, amit a honvédség számára készítettek.

Ha aztán a tisztikar egészen ki lesz vetkezve eredeti jellegéből: a legényeséget könnyű lesz „halblings“ parancsszóra közös katonasággá átídomítani!

Fájdalom, hogy ennyire jutottunk! És pedig éppen kormányunk közönyössége, vagy tehetetlensége miatt...
 A törvényhozás egyszer azon veszi észre, ha nem vigyáz, hogy a honvédség csak papíron létezik, és pedig csak azért, hogy azt Pulszky, vagy más régi-ségi társi őt besorozhassa az ódonasg nevezetessége közé!...

Valóban soha se hinné az ember, ha szeméi előtt nem történnék, hogy egy nemzet akaratával, egy ország törvényével így paczkázák a törvényhozás rendelkezéseinek végrehajtója: a kormány!...
 Csoda-e aztán, hogy minden jóra-való magyar ember keble keserűséggel van eltelve a visszaélések miatt?
 Csoda-e, ha a honvédség kebelében a méltó boszorkánok forrongása van kitűztélben?!

Napiparancsokkal ezeket nem lehet helyrehozni...
 Török, vagy szakad: előbb-utóbb a nemzet akaratának kell teljesülni: a nemzeti hadsereg felállításának a kell bekövetkezni.

A honvédség iránti méltatlan bánásmód egygyel több ok arra, hogy a nemzet hangosabban követelje elülhetlen jogait, hogy t. i. képeitve legyen nemzeti szellemű haderővel védelmezni magát... sokféle ellensége ellen...
 Vagy tán kormányunk is épen ezen miködi legújabbán divatba hozott honvédtiszti előléptetési rendszerével?...

Meglásunk!

— állítólag a balközép egyik vezérja tollából azon levelek, melyek Tissa Kálmán ismert ostendói nyilatkozatát provokálták. A „Debrecezi“ hes csatlakozott csakhamar az „Abauj-kassai közöny“, „Kecskeméti“, a győri „Szabadpárt“, a nagyváradi „Bihar“, Megemlíjük, hogy az utóbb nevezett lapban Nagyvárad országgyűlési képviselője, Győrfy Gyula, szintén kezdett a tárgybann cikkorozatot; es azonban befejezésül maradt, a megjelent rész azonban nem volt rokonszenves a jelen fusió-törökvesztésnek. Nyilatkozott — régebben — szintén nem kedvezőleg a törökvesztésnek Várady Gábor közönye, a „Máramaros“ s legújabbán a „Debrecezi“ hes csatlakozott a nógádi ellenségi közönye az „Ipoly“. A vidéki ellenségi lapok közül tartózkodó magatartást követett a kolozsvári „Magyar Polgár“, mely azonban szintén közölte egy székegy képviselő fusió ellenes levelét. A pozsonyi ellenzéki lap a „Hon“ szerkesztőjének tárgyban jul közepén írt cikkét közölte utána. (Lásd vidéki lapszemléket).

A Pesti Napló írja: „A balközép „törzskardának“ tagjai: Ghyczy, Tissa, Várady Gábor, Ivánka, stb. a múlt napokban konferáltak, s az alkalmat a „Hon“ illetőleg Jókai felhasználja arra, hogy a „fusionális“ kérdésekben állást foglaljon. Jókai a magáévá teszi Ghyczy álláspontját, s ez a felszólalásnak különös jelentőségét ad. Erdősök „leleplezése“ is a gr. Lónyay Menyhért által az ellenségeknek tett állítólagos ígéretekéről.

A „Magyar újság“ írja, hogy Ghyczy K. a fővárosba érkezvén, Szlávi miniszterrel-nikkel találkozott, Jókai pedig meglátogatta Tissa Kálmánt.

Ugyanon az „Hon“ elpörtölése“ ezimel a közvéleményt írja Jókai leveléről: „A balközép két vezérjének hara, illetőleg Pestre érkezése megteremtte már győzelmét. Az „Ellenőr“ oly jól elkészítette volt a tért a megalkudni hajlandók számára, hogy egy rövidke talákozás a hazafértekkel Jókait is elántoriatni képes volt. Addig himezett hámótot Balaton Fűrésztől írt cikkeiben, addig tüdőtt és küzdött önmagával a győzörű tö parján t, szerkesztőjünk, míg elővett, nem ugyan az uton Damaskus, akarjuk mondani Pest felé, hanem csak itt Pesten mar nek is „megjelent a világosság“. Mert nemcsak hogy a múlt őszrel meg a balközépi körben is oly nagy meglepetést szült új programját Ghyczy Kálmán magáévá teszi t, Tissa Kálmánnak is ugyanezeken határozatát vált indítványát, „hogy várjuk el, mit felel a deakpárt Ghyczy Kálmán nyilatkozatára“, utána esen savakat vetve: „A deakpárt meg nem felelt, de a sa-nyaru év, a szorongatott helyzet annál hangosabban felel már rá, s a tények megbözzák az ítéletet in contumaciam. Várjuk el, míg az elmaradhatlan logikája helyzet hívti fog benünkét s nézetekint szentesíti.“ Mi ugyan minden elismerés mellett, illetőleg Jókainak írói tehetsége iránt viselőtlünk, soha sem helyzetünk fontosságát az ő politikai, gyakran változó nézeteire, s azért őszintén szölv az ő átpártolását a Ghyczy-Tissaféle új balközépi irányalathoz nem nagy szerencsétlenségnek tartatuk, ha Jókai nem volna egyszerűen egy nagy politikai napilapnak a szerkesztője és... tulajdonosa. De miután ő áll a „Hon“ élén és rendelkezik fölé, lehetetlen a legnagyobb sajnálatnal nem vennünk ezen új metamorphosist. Most ugyan nem marad a programmból balközépeknek egy közege sem többé az ország központján, s a bihari őt pont védelmezése csupán a kisebb-nagyobb olvasókörrel bíró vidéki lapokra marad. És nem lesz itt a fővárosban nekünk sem figyel- társunk többé az ország függetlenségé iránti küzdelemben, sőt inkább — fájdalommal sejtjük, — új ellenségünk támad ebbeli törekvéseinket illetőleg.

kevesen maradnia Tissa Kálmán által alkotott bihari pontok alapján!

Vidéki lapszemle.

„A Pécsi Figyelő“ közlelbi nyilatkozatával szintén csatlakozik a fusió hírekkel szemben lapunk által elfoglalt politikai pártálláshoz. Ide vonatkozó cikkéből idézzük a következő sorokat: „Mi azon nézetben vagyunk, hogy egy párt csak elveinek győzedelmre jutása után foglalhat el kormányt, ha valott elveit érvényesíteni akarja; — a nélkül, azon reményben vagy biztatlással, hogy elveit majd akkor vieni keresztül, ha kormányon van — balga hit, mely csak a könnyenhióknél találhat rövid időig hitelt: mintha bizony az adott helyzet és alap mellett lehetetlenekké nem válnának ök is, mielőtt elveiket érvényesíteni lehetésége lenne. Hisz az alap és helyzet rosszasága lehetetlenítendő kormányon maradásukat, s az ellenségi elvek győzedelmét épen módon — egy bizonytalan hosszabb időre előzdnák.“

— A győri „Szabad Polgár“ Selávy ügyvérségi elnököt mutatja be olvasóinak azon alkalomból, hogy a bankügyben tartott négygyűlésen szemben büské s kibívalóg viselte magát.

— A „Szabolas“ a leánynevelés ügyét Szabolcs megyében, tejtageit. Ha a ciklozozat be lesz fejezve, regisztrálni fogjuk.

— A Vászárhelyi Közlöny“ a H. M. Vászárhelyi leány re. lyceum községi felkeltési kérdését szelgelteti s természetesen amellett van, hogy az közösi legyen.

— A Székely fejeztár“ vezérlőkében a szerkesztő beszúrt két a lapot s közbetve írja körül, hogy mi a sajtó s feladása itának. A sajtó — ugymond — a jövő nemzedék oly fegyvere, melylyal magát jobboldalra fogja felkudálni. Lónyay nem így gondolkodott, mikor hírlapíróvá csapott föl.

legtöbnyire nem akkor zavarják meg a levegőt, mikor minden magánérdek mellőzésevel csupán a „miles a há: velünk?“ kérdése forog aszonyon, hanem leginkább akkor, midőn a gyűlésteremben a „ségrómat“, meg „komám uratam“ kell, ha nem is veres bárony, de legalább sód alatt mellett álló széke segíteni. Es a hang pedig nem az alkotmányos életelvénségnek, hanem annak bizonyítéka, hogy bizony mi megtaultak az öntés, ha nem is nemes, de legalább hasznes mesterségét!

De hát hol tanultuk meg? Ki tanította a gyönyörűséges tanra ezt a nemzetet, mely 1848/9-ben oly önfeloldozó, oly magasztosan nemes tudott lenni?

Egy latin közmondás olyanformát beszél, hogy a hal a fejétől kezdene szalonképtelen illatú lenni.

Ha a hasonlatot helyzetünkre akarunk alkalmazni, úgy a halnak Magyarországának kellene lennie s a fej ez esetben a közösiesség talajából kinőtt politika által képviselének.

Az közösiességön tudvalevő dolog, hogy egy büzhödt fejű hal nem lehet jóillatú; hogyan lehetne tehát kívánni, hogy a jelenlegi östört politika mellett más legyen, mint amik most is vagyunk már s a jövőben méginkább leszünk.

De mi legyen hát az a politika, mely méltó, hogy egy kellemetlen illatú halféhez hasonlíttassék?

1867-ben a magyar népképviselet többsége meghozta a XII. t. cikkelt, melyszerint Magyarország egy papíron czirkulommal kimért államnak lett alkatrészévé, mely állam a térképen igen szolid egységet képz ugyan, hanem ez nem ok arra, hogy a valóságban — minthogy az azt alkotó külön népek érdekei nem egyelőltetettek ki a kiegyezés által, — oly divergens elemekből álljon, melyeket csak erőhatalommal lehet együtt tartani.

As 1867. XII. t. cz. fontartásához tehát erőhatalom kell! Azaz kell hozzá egy erős katonai testület, mely az „otthon ülő mekát“ képviselője, hogy ne játszassanak az egerek“; astán kell hozzá egy olyan kormánypolitika, mely ezen katonai erőt esetleg használni ne i rítözék; tehát egy politika mely nem a közvéleményre, hanem a katonai erőre fekteti a súlypontot.

Már pedig az a kormány, melynek politikáját a hajonétek támogatja, nem lehet- vén egyszerűsége a közvélemény, a valódi többség kormányra is, bárha látszólag népképviseletnek nyugszik, lényegileg abszolutisztikus.

Ugye egy abszolutisztikus kormány előtt örök időktől fogva örök időkig a polgárok szabad, független véleménye, annak félelem nélküli nyilvánítása; a polgároknak a közügyek iránti érdeklődése s az ezen magból sarjzó erős közvélemény, volt és lesz leghatásosabb ellensége.

Mi tehát természetesebb, minthogy a — bár népképviselettel muszot viselő — abszolut kormány, politikáját fontartandó, ez ellenséget minden fegyver felhasználásával, ezer uton és módon legyőzni siet?

Elsőszor is megosztani igyekszik a polgárokat, mert divide et vinces! A megosztás Machiavel Miklós elvei szerint is legbiztosabb út az osztályok, kasztek alkotása.

Teremt tehát a kasztekot; ezeknek keze közé csempézi a polgári jogok nagyobb- részét; a caston kivülesöket pedig vagy egészen kizárja azokból, vagy oly vékony szerepet biz rájuk, melyből azok a legjobbak arattal sem csinálhatnak semmit, s így az illetők — minthogy szereplésök a használatás öntudattal nem adja meg — önkéntlen vonulnak vissza attól a valamitől, ami nem egyéb bohóztos komédiánál.

Lesznek a játéknak távoli nézői; kik, legfőlebb anyri részt vesznek abban, hogy olykor olykor homéri kasztek halatnak, ha szinpadon bizonyos skandalumok történnek.

Ezek a skandalumok persze a legjobb esetben a nézők szobében, becsütlenség vagy jóvejenek rovására történnek, hanem a „publi kum“ — minthogy tényleges szerepet ugy sem vihet s attól a ponttól, melyről használatna a magas politika magúszsi kilenez zárja által van elzárva — lassanként beletörődik

— állítólag a balközép egyik vezérja tollából azon levelek, melyek Tissa Kálmán ismert ostendói nyilatkozatát provokálták. A „Debrecezi“ hes csatlakozott csakhamar az „Abauj-kassai közöny“, „Kecskeméti“, a győri „Szabadpárt“, a nagyváradi „Bihar“, Megemlíjük, hogy az utóbb nevezett lapban Nagyvárad országgyűlési képviselője, Győrfy Gyula, szintén kezdett a tárgybann cikkorozatot; es azonban befejezésül maradt, a megjelent rész azonban nem volt rokonszenves a jelen fusió-törökvesztésnek. Nyilatkozott — régebben — szintén nem kedvezőleg a törökvesztésnek Várady Gábor közönye, a „Máramaros“ s legújabbán a „Debrecezi“ hes csatlakozott a nógádi ellenségi közönye az „Ipoly“. A vidéki ellenségi lapok közül tartózkodó magatartást követett a kolozsvári „Magyar Polgár“, mely azonban szintén közölte egy székegy képviselő fusió ellenes levelét. A pozsonyi ellenzéki lap a „Hon“ szerkesztőjének tárgyban jul közepén írt cikkét közölte utána. (Lásd vidéki lapszemléket).

A hal, meg a feje.

(M. D.) A fővárosi sajtó — még pedig anélkül, hogy e tekintetben a pártszínezet különbséget tenne — fájdalommal és megküszössel jelzi azon hideg közönyösséget, melyet a fővárosi választók a törvényhatósági képviselők megválasztása körül tanúsítottak.

Mintha nem is tartoznék rájuk az egész dolog; sokan még a legmelegebb unszolás után sem akarnak résztvenni a képviselők megalkotása végett indított mozgalomban; nem sietnek használni jogukat, hanem inkább kerülők mindazokat, kiket azon granu terhel, hogy a részvetésre rábeszélési akarják az embereket; futnak előlök, mintha adóexekutoroknak vagy bürokráci végrehajtóknak tartanák őket.

A politika pápaszemese és pápaszemelküli augurai e jelenség látára egymás szeméi közé néznek, és — nem nevetnek, hanem inkább olyan arcot vágunk, mint vágát a bécsi börszölynek néhány hó előtt, akkor t. i. midőn mozgólag arccsal számolgtatva a jövő nap nyereségét, biztos alapon vélt számításkában azon csiklandós hír által lőnek megzavarva, hogy sem nyereség, sem pedig dig börze, mindketőt főbevégtá egy menydörgős krach.

Igen! az augurok a meglepetéstől kerekrenyiltt szemekkel tekintenek egymásra, szájk pedig nyitva marad, mintha az utmelteti csárdák állásait akarnék imitálni.

„Hogyan? Mi ez? Mi történik itt ezen a földön, hol a választók subábia ezelt azert kellett belekakapazkodni, hogy valahogy nagyon tüzesen ne gyakorolják polgári szent jogukat? Kialudt volna a magyarból a „korteskedési viselkedés“, vagy talán csak a főváros különös helyzete okozta, hogy...?“

Nem biz az! A közügyek iránti részvétlenség, — a nemzeti jólét s az alkotmányos törvénybefejezés és kolérsája nemcsak Buda-Pesten látható; már régideje beköszöntött az hozzánk a vidékre s a lelkesültitűdést a legnagyobb részben kiűrt kebleinkből.

Csak itt-ott cseveg-bong még egy-két hang, mely azt akarja bizonyítani, hogy még nem állott be az örök némaság; hanem ezek közül is nagyon gyanusak némelyek, mert

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

Partdolgok.

— A balközéppárt körében megindult megalomak újabb lökést nyertek Jókai esikke folytán.

A „Hon“ írja: „A fusió szándoka a Magyar Újságban kívül legelőbb a „Debrecezi“ ban talált érélyes megámadást. E lap merve a bihari pontok alapjára helyezkedett, s ez alapra támaszkodva jelentek meg „Constana“

TÁRCZA.

SZÜLETÉS ÉS MŰVELTSÉG

Regény négy kötetben.

Irtá Schwartz Mária Zsófia.

Negyedik rész.

(Folytatás)

— Ez egyenlenségből őszhang nem állhatott elő, különösen miután de Maille marquison azon igyekezett, hogy az előbbi tökéletes legyen.

A marquison minden időben aszuru katolika volt, hanem férje iránti szerelme ifjabb évtelben cseudesítőleg hatott lelkére.

Nagy igyekezettel működött az Eldon grófféle házasságon azon okból, mert félt, hogy a marquis szabadelvű nézeteinél fogva leánya egy polgárhoz megy nőül.

Gőgye elidevetette a marquisnéval vallási előléptet.

Mig de Maille marquisé elt. a grófné nem mutatta vejevel elégedetlenségét.

A marquis halála után egészen gyóntató atya befolyásának adta át magát, a rögtön elzárta leányát, hogy Lilia egy

eretekhez ment férjhez, s hogy Lilia gyermekének atya vallását kell követnie.

Erzált Lilia is elveszti a katolicizmus iránti érdeklődését.

Az első, a mit a marquisné tett, az volt, hogy egy asszonyt, a ki sokáig tartózkodott a marquisné házában, Liliához küldött.

E nőül el lehetett mondani, hogy megtestesült képe annak, a mi viszályt, sötétségét és rozsat a katolicizmus tanban való vakbúrg megadásá mögé lehet rejteni. Ez nem volt más, mint Jaquette.

Liliának alkalmazva léven mint szobalány, nem elégedett meg azszal, hogy Lilia szeretetét a katolicizmus iránt fölélesse, hanem felkötötte benne a vágyat, miként leánya is ez egyedül üdvözítő hitre térjen át.

Az anya és Jaquette ösztönzése azo vitelt Eldon grófnét, hogy több kísérletet tegyen Ernfridot rábeszélési, miszerint ő és Elvira Párisban tartózkodjanak Svédhon helyett, hanem Liliának férjhez menetele óta első látogatás után nem volt lehetséges Ernfridot rá venni e látogatás iméltelésére.

Mikor Elvirának nevelőné kellett, a marquisné vigyázott es alkalomra, hogy ő szerkeszen egyet.

A választás Gabriellára esett, miután a marquis még életében azon öhajását fejezte ki, hogy Gabriella nevelje fel unokáját.

A fiatal leány katolika volt, s így teljesen alkalmas. Ezenkívül rendkívül művelt, s így jobban hathatott a marquisné érdekében, mint Jaquette, azaz, a nélkül, hogy az istentelen atya észrevenné, úgy mellékesen, a gyermek érdekeltségét a katolika vallás iránt lekötöni.

Jaquette az Eldon háza lépvén, azon utasítást nyerte, hogy szenvedélyesen viselje magát a nevelő nő ellenében. Soha se ügyeljen rá, míg más rendeletet nem kap a marquisnéól.

Ez történt, hogy Jaquette, ki Liliára való minden befolyásnak ellene dolgozott, s valódi művészzélt tudta a háasátsárok közt a viszályt elvontai, soha sem aszólt egy rossz szót is Gabrielláról.

Ez utóbbi pedig, ki Arthur által értesítetett a szerencsétlen szílt viszonyról, Ernfrid és Lilia kösött Erikahofra érkezvén, oly mód kösöledett a grófnésné, hogy es el lett ragadtatva leánya tanítósnője által.

Azon héven rokonszenve, melyet Lilia Gabriella iránt érzett, lett most az uralkodó érzélem.

Az lehetett mondani, hogy Ernfrid megérkezést kizárólag Gabriellára érdekelte.

A komor vesztések, melyeket Jaquette talált ki, nem jöttek többé tekintetbe.

A halott, hogy sirva hallgatná Jaquette

foreségeit, miszerint ki leánya soha sem jutott országába, e hónapok alatt Lilia Gabriella békés és szeretetteljes szavait hallgatta isten végtelen jószágáról.

Jaquette látta, hogy befolyása mindig gyengébb és gyengébb lesz. Látta, hogy Lilia nem vágyik képeletét azon rémit képekkel kinözni, melyeket Jaquette előidézi szeretett. Természetes következése az lett, hogy e vakbúrg nő Gabriellát, mint rossz és ártalmas lényt tekintette, a kit a kísértő küldött, elárított Liliát az üdvözítés utjáról.

Gabriellát szívólt gyűlölte. Sötét lelki-lete nem tette el Gabriella tiszta s valódi művészzélt tudta a háasátsárok közt a viszályt elvontai, soha sem aszólt egy rossz szót is Gabrielláról.

Ez utóbbi pedig, ki Arthur által értesítetett a szerencsétlen szílt viszonyról, Ernfrid és Lilia kösött Erikahofra érkezvén, oly mód kösöledett a grófnésné, hogy es el lett ragadtatva leánya tanítósnője által.

Azon héven rokonszenve, melyet Lilia Gabriella iránt érzett, lett most az uralkodó érzélem.

Az lehetett mondani, hogy Ernfrid megérkezést kizárólag Gabriellára érdekelte.

A komor vesztések, melyeket Jaquette talált ki, nem jöttek többé tekintetbe.

A halott, hogy sirva hallgatná Jaquette

Jaquette e levelet azon este kapta meg, midőn Gabriella oly szabadon és festelenül mondta el nézeteit a reformatoról.

Lilia, kit eddig minden, a mit Gabriella mondott vagy tett, aragadt, e szavak hallására először megijadt, majd oly kedvetlen lett, hogy elragadtatása valódi haraggá változott át.

Midőn este a szobába lépett és Jaquette a leveletkezéssel segített, azt mondta Lilia: — Soha sem hallottalak arról nyilatkozni, mint tetszik Moulin kisasszony? — Az onnan van, mert nem tudom még megítélni, viszonzá a ravasz franciánál. Ha méltóztatnék a grófnésnak pár nap múlva intézni e kérdést, hihetőleg megfelelnének reá.

Jaquette egy levelet nyújtott át Liliának a marquisnéól, mely az övében volt, mire unokájának jó éjt kívánt, s eltávozott.

Lilia elolvasta anyja levelét, mely a legmelegebb vallásos figyelmeztetéseket tartalmazta, s telve volt leánya és unokája üdvösége fölötti aggodalmakkal.

Rozskette önmaga és gyermeke miatt es éjt álmátlanul töltötte.

Ugy. é. é. é. é. é.

szülemölcsök.

— Ondia dombutczán 98-ik telelő nemesaimak kap-Lajosnál. 599 1—

erési hirdetés.

— Pappfalvai uradalom- old lapáj erdőség, mely csermakk természetből, — el ellátva — 1873. ok- 10 órakor, az urada- lakhelyén el fog adatni. telek addig is az ura- gánál Pappfalván meg-

Az igazgatóság.

Az igazgatóság.

Az igazgatóság.

